

ZÁRÓ SZAKMAI JELENTÉS
MECENATÚRA (MEC_21) pályázat

4. ALPROGRAM (MEC_K_21)

Tudományos kiadványok, szakkönyvek papíralapú és egyidejűleg nyílt hozzáférésű elektronikus formátumban történő megjelenésének támogatása

EPR pályázat azonosító: 140711

Pályázó kutató: Dr. Novák Ádám

Befogadó intézmény: Déri Múzeum

1. A megjelent kiadvány címe: Erdélyi pénzek a Déri Múzeumban. Katalógus
2. A kiadvány műfaja és nyelve: Éremkatalógus, magyar (a bevezető angolul is)
3. A kiadvány megjelenésének időpontja (év, hónap): 2023 december
4. A papíralapú kiadvány megjelent példányszáma: 300
5. A papíralapú kiadvány terjesztésének módja: Déri Múzeum Múzeumi bolt, és online rendelés
6. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány formátuma: PDF
7. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány elérhetősége:

https://derimuzeumhu-my.sharepoint.com/personal/novak_adam_derimuzeum_hu/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fnovak%5Fadam%5Fderimuzeum%5Fhu%2FDocuments%2FErd%C3%A9lyi%20%C3%89rmek%2FErd%C3%A9lyi%20P%C3%A9nzek%5FE%2Dbook%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fnovak%5Fadam%5Fderimuzeum%5Fhu%2FDocuments%2FErd%C3%A9lyi%20%C3%89rmek&ga=1

8. A papíralapú kiadvány igényes, magas színvonalú és minőségű nyomdai megjelenése tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

A vállalásoknak megfelelően egy közel A/4-es méretű katalógus jelent meg, 240 oldal terjedelemben, kemény táblás, cérnafűzött kötéssel. A műnyomóra készült nyomtatás minden oldalán grafikus által megtervezett díszítő keret fut végig, de a 29 fejezet 29 különböző tapétát/maszkot kapott. Ezzel egységes, mégis változatos, és grafikailag átgondolt, tudatos szerkesztést nyert a kötet. Összesen 538 db érem kapott helyet a katalógusban, elő és hátlapi fotóval, életnagyságban, és helyenként nagyításban. Emellett a fejezetek elején a múzeum gazdag műtárgyállományából egy-egy fotó látható, mely az adott uralkodóhoz, fejezethez kapcsolódik.

9. A nyílt hozzáférésű (Open Access) elektronikus kiadvány korszerű technológiát képviselő, felhasználóbarát, magas minőségű kiadása tekintetében tett vállalások mennyiben teljesültek (max. 1000 karakter):

A kiadvány e-book változata online elérhető 2024. február 1-től a Déri Múzeum honlapján. Szabadon megnyitható olvasható. Az elektronikus változat belső és külső hivatkozásokat tartalmaz. Előbbire példa, hogy a borítón található érmek katalógusszámára kattintva az impresszumból az adott érem katalógus helyére navigálhatunk. Hasonlóképp a tartalomjegyzékből belső hivatkozással kattintással eljuthatunk az adott fejezethez. Külső hivatkozásokkal láttuk el a tartalmat a 3D modellel rendelkező érméknél, a bevezető tanulmányban hivatkozott irodalmaknál. A belső hivatkozások ergonomikusabb használatot biztosítanak, a külső hivatkozások pedig többlettartalom elérését teszik lehetővé.

10. A benyújtott projekttervben vállalt és a teljesített célok közötti eltérések bemutatása, indoklása (pl. a terjesztés módja, példányszám, elektronikus kiadvány formátuma stb.) (max. 1000 karakter):

A kiadvány tartalmában csupán annyiban tér el a tervezettől, hogy az egyes katalógustételeknél nem tüntettük fel az esetleges hasonló példányok aukciós felbukkanását. Ezt a szakmai egyeztetések során vetettük el: nagyon kevés tételnél biztosít releváns, hosszútávon érvényes információt ez a fajta referencia, és esetlegesen a megfeleltetések.

Emellett a tervektől eltérően nem tudtuk elkészíteni a tervezett 500 nyomtatott példányt az idő közben fellépő áremelkedések miatt. Erről előzetesen kérelmet nyújtottunk be az NKFIH-hez, melyet jóváhagytak.

11. A kiadvány tartalmának ismertetése (max. 2000 karakter):

Déri Frigyes bécsi iparmágnás a századfordulón tudatos műgyűjtésbe kezdett, melynek meghatározó részét képezte a numizmatika. Gyűjtőmunkájának eredményeként az egyik legkiemelkedőbb erdélyi gyűjtemény állt össze. Ez a kollekció a 20. század elején Debrecen városába került. Kiállításon többször szerepelt, számos részleges közlés jelent meg belőle, de a teljes anyagról katalógus nem készült eddig. A projekt keretében ezt pótoltuk, és a numizmatika, a művészettörténet, a muzeológia és a történelem iránt érdeklődők rendelkezésére bocsátottuk az éremgyűjteményt.

Az elkészült katalógus egy hiánypótló munka. Azontúl, hogy a Kárpát-medence egyik legnagyobb erdélyi pénzgyűjteményéről készült, Déri Frigyes gyűjteményének egyik tematikus egysége sem kapott még hasonló minőségű feldolgozást. Szapolyai Jánostól Mária Teréziáig 29 fejezetben összesen 538 darab forgalmi pénzt listáztunk a katalógusban.

A fejezetek elején Papp Klára professzor emerita rövid bevezetőit olvashatja a közönség. A Déri Múzeum rendkívül szerteágazó gyűjteménnyel rendelkezik, ezért az egyes fejezetekhez kapcsolódva egy-egy műtárgyfotót kapcsolunk fejezetindítónak. Így nem csupán egy pénztörténeti katalógust tarthat kezében az olvasó, hanem a Déri Múzeum gazdag gyűjteményének köszönhetően a korszak szélesebben vett történeti és tárgyi kultúrájával is megismerkedhet.

A katalógus rendszere Huszár Lajos katalógusára épül. Mivel Resch Adolf kétkötetes munkájában az érmek leírását Huszárnál részletesebben adta meg, illetve számos más katalógus is főreferenciaként hivatkozik rá, ezért minden katalógustételnél megadtuk az érme Resch-számát. Kálnoki-Gyöngyössi Márton a századforduló magángyűjteményéről bevezető tanulmányt jegyez a kötet elején. Hét esetben egy-egy QR-kódot is közlünk. 2020 során ugyanis a numizmatikai gyűjteményből elkészítettük 32 darab érme 3D-modelljét, melyet a Sketchfab oldalán közzé is tettünk, ahonnan azokat a múzeumi online katalógusunkba is betöltöttük.

Kelt: Debrecen, 2024. február 8.

.....
Pályázó kutató aláírása (vagy fokozott biztonságú elektronikus aláírás és időbélyegző)